

ÖĞRETMEN YETİŞTİREN PROGRAMLARIN GİRİŞ TABAN PUANLARIYLA KPSS ORTALAMALARI ARASINDAKİ İLİŞKİNİN İNCELENMESİ

Metin ÖZKAN*

Öz

Bu araştırmada, birinci öğretim lisans eğitimi veren Rehberlik ve Psikolojik Danışmanlık (RPD) programlarının giriş taban puanları ile Kamu Personel Seçme Sınavı (KPSS) net ortalamaları arasındaki ilişkinin incelenmesi amaçlanmıştır. Bu yönüyle araştırma betimsel türde ilişkisel bir çalışma özelliği taşımaktadır. Araştırmanın çalışma grubunu 2009-2010 eğitim-öğretim yılı için Öğrenci Seçme Sınavı (ÖSS) sonuçlarına göre öğrenci alan 34 devlet üniversitesindeki RPD programları oluşturmaktadır. Araştırmanın verileri Öğrenci Seçme Yerleştirme Merkezi (ÖSYM)'nin 2009 ve 2013 yılı istatistiklerinden elde edilmiştir. Verilerin çözümlenmesinde Sperman Brown Sıra Farkları korelasyon katsayısı kullanılmıştır. RPD programlarının ÖSS taban puan sıralaması ile KPSS eğitim bilimleri puan sıralamaları arasında .12 düzeyinde pozitif ve düşük, genel kültür puan sıralamaları arasında -.38 düzeyinde negatif ve orta, genel yetenek puan sıralamaları arasında .35 düzeyinde pozitif ve orta düzeyde bir ilişki olduğu görülmüştür. Bu durum RPD programlarına rakiplerine göre avantajlı olarak giren yüksek giriş puanlı öğrencilerin, bu avantajı mezuniyet sonrasında taşıyamadıklarını göstermektedir. Hem ÖSS hem de KPSS sınavının sadece bilişsel becerilere odaklı yapısı; genellikle giriş puanı yüksek olan programların öğretim dilinin İngilizce olmasından dolayı mezunlarının KPSS'de dil sorunu yaşayabilir olması; düşük giriş puanına sahip üniversitede öğrenim gören öğrencilerin KPSS'na daha çok zaman ayırabilmesi gibi durumlar giriş taban puanları ile KPSS net ortalamaları arasındaki düşük düzeydeki ilişkinin nedeni olarak gösterilebilir.

Anahtar Kelimeler: Öğretmen seçme ve yerleştirme, rehberlik ve psikolojik danışmanlık, KPSS, ÖSS, başarı.

* Dr. Gaziantep Üniversitesi, ozkan.metin@gmail.com

EXAMINING THE RELATIONSHIP BETWEEN TEACHER TRAINING PROGRAMS ENTRY POINTS AND KPSS AVERAGE

Abstract

In this study, it's aimed to determine the relation between average of Public Personnel Selection Examination (KPSS) and base points of entrance to Psychological Counseling and Guidance (RPD) programme which gives daytime education. In this way, it carries the characteristics of a descriptive sort of study. RPD programmes in 34 state universities which accepts students according to Student Selection Examination (ÖSS) results in 2009-2010 education term have formed the population of this study. The data of this study have been obtained from 2009 and 2013 year statistics of Student Selection and Placement Centre (OSYM). In the analysis of the data, Spearman's rank correlation coefficient was used. Between average rankings of KPSS educational sciences and base point rankings of ÖSS in RPD programmes, it's been observed that there's a relation at .12 level positive and low level, at -.38 level of negative and mid between the point rankings in general culture, at .35 level of positive and mid between the point rankings in general ability. This case indicates that the ones with high entrance points who attend RPD programmes more advantageously than their rivals cannot sustain this advantage to graduation onwards. The cases like cognitive skills oriented form of both KPSS and OSS exams; the graduates facing with language problem in KPSS as the medium of instruction is English in the programmes of which entry points are usually high; the students who study in universities with low entry points can make more time for KPSS can be indicated as the reason of low relation between KPSS average nets and entrance base points.

Keywords: *Teacher selection and placement, psychological counselling and guidance, KPSS, OSS, achievement.*

1. GİRİŞ

Ülkeler fertlerinin istendik yönde davranışlarını geliştirme amacıyla, eğitim sistemlerini geliştirme ve eğitim hizmetini daha fazla bireye sunma gayreti içindedirler. Eğitim sistemlerinin geliştirilmesi için ise farklı dönemlerde ve boyutlarda eğitimsel çıktıların değerlendirilmesi gerekmektedir. Bu değerlendirmeler birçok değişken üzerinden yapılabilir. Toplumsal duyarlılık gerektiren bir konuda gösterilen tepkinin değerlendirilmesi eğitim sisteminin

başarısı ile ilgili bir fikir sağlayabilirken, suç oranları, sağlık giderleri, kültürel faaliyetler gibi değişkenler de eğitimsel çıktıların değerlendirilmesi için kullanılabilir. Ancak bahsedilen değişkenlerin değerlendirilmesinin zorluğu ve nesnel değerlendirme yapmanın her durumda kolay olmaması gibi nedenlerle eğitim sistemlerinin değerlendirilmesinde genellikle geniş ölçekli başarı testlerinden yararlanılmaktadır. Eğitim ve psikolojide yaygın olarak kullanılan bu testler psikolojik yapıların anlaşılması ve teşhis edilmesi ile diğer yapılarla ilişkilerinin ortaya çıkarılmasını sağlarken; öğrenciler hakkında eğitim kararlarının verilmesi, öğrenme zorluklarının belirlenmesi, öğrenci başarısının saptanması, seçme ve yerleştirme gibi çeşitli amaçlar için kullanılmaktadır (Baykul, 2000). Dolayısıyla, geniş ölçekli testlerden elde edilen puanlar birey hakkında karar vermeye temel bir dayanak oluşturmaktadır.

Ülkeler arz ve talep dengesinin sağlanamadığı eğitim düzeylerinde kimlerin bu hizmetten yararlanacağına öğrencilerin akademik performansına bakarak karar verebilmektedir. Bu nedenle, eğitim sistemlerine talebin artmaya devam ettiği günümüzde ülkeler, güvenilirliğinin ve geçerliliğinin yüksek olduğuna inanılan geniş ölçekli başarı testlerini eğitim sistemlerinin farklı işlevlerini yerine getirme amacıyla kullanmaktadırlar. Geniş ölçekli testler genel olarak, farklı sınıf düzeylerindeki ders alanlarında saptanmış olan bilgi ve becerileri içeren ve birden fazla alt testten ya da boyuttan oluşan başarı testlerini ifade etmektedir (Çakan, 2003). Bu geniş ölçekli başarı testlerinden elde edilen verilerin eğitime yönelik karar verme ve planlama aşamalarında kullanılması önemli işlevler olarak dikkat çekmektedir (MEB, 2009). Bununla birlikte, eğitimin öğrenci başarısı üzerindeki etkisini görme ve öğrenciler hakkında karar verme olanağı vermesi diğer önemli işlevleri olarak ifade edilebilir.

Türkiye, geniş ölçekli başarı testlerinin kullanıldığı ve bu testlerden elde edilen bulgulara dayanılarak önemli kararların verildiği ülkelerden biridir (Ovayolu,

2010). PISA (Uluslararası Öğrenci Değerlendirme Programı), TIMMS (Uluslararası Matematik ve Fen Eğilimleri Araştırması), PIRLS (Uluslararası Okuma Becerilerinde Gelişim Projesi) gibi akademik başarı ve akademik başarıyı etkileyen değişkenler arasındaki ilişkileri ülkeler arasında karşılaştırma olanağı veren testler (Lyons-Thomas, Sandilands ve Ercikan, 2014), Türkiye’de de uygulanan uluslararası geniş ölçekli başarı testlerine örnek olarak verilebilir. Bu testlerle eğitim sisteminin genel durumu belirli zaman dilimlerinde izlenmektedir.

Uluslararası ölçekte uygulanan testlerin yanı sıra öğrenciler hakkında karar vermek amacıyla ulusal geniş ölçekli testlerden de yararlanılmaktadır. Ortaöğretimden yükseköğretime geçişte belirleyici olan YGS (Yükseköğretime Geçiş Sınavı) ve kamu kurumlarına personel seçiminde kullanılan KPSS (Kamu Personeli Seçme Sınavı), Türkiye’de kullanılan iki önemli ulusal geniş ölçekli başarı testidir. 2010 yılına kadar ÖSS (Öğrenci Seçme Sınavı) olarak uygulanan YGS’nin, bu yıldan itibaren çift aşamalı olarak uygulanması kararlaştırılmıştır. ÖSS günümüzde kullanılmayan bir sınav sistemi olup çalışmada 2009 yılı istatistiklerinden yararlanıldığından dolayı araştırmada ÖSS ifadesi kullanılmıştır.

Birçok kamu hizmeti için personel seçimi işlevi olan KPSS’ye bir lisans programından mezun olan veya mezun olabilecek durumda olan adaylardan Milli Eğitim Bakanlığı’nın (MEB) öğretmenlik kadrolarına atanmak isteyenlerin katılmaları gerekmektedir (ÖSYM, 2014). Bu sınav ile eğitim sistemine öğretmenlik görevini daha iyi gerçekleştirebilecek bireylerin seçilmesi amaçlanmaktadır. Öğretmenin eğitim sisteminin girdilerini ve sürecini yöneten en önemli aktör olduğu düşünüldüğünde, eğitim sisteminde yer alacak öğretmenlerin seçimi son derece önemli hale gelmektedir (Safran, Kan, Üstündağ, Birbudak ve Yıldırım, 2014).

Bilmekten çok bilgiye giden yolda rehberlik etme görevi olan öğretmenlerin özellikle de okullarda rehberlik hizmetlerini yürütecek olan Rehberlik ve Psikolojik Danışmanlık (RPD) bölümünden mezun olan öğretmen adaylarının gelişim ve öğrenme psikolojisi, öğretim ilke ve yöntemleri, sınıf yönetimi gibi öğretmenlik meslek bilgisi derslerine hâkim olması beklenmektedir. Diğer bir anlatımla okullarda görev yapacak rehber öğretmenlerin eğitim bilimleri alanında yeterliliklerinin yüksek olması gerekmektedir. RPD'nin eğitim bilimleri alanı içinde lisans eğitimi verilen tek program olması özellikle eğitim bilimleri alanında bu beklentinin artmasına neden olmaktadır. Rehber öğretmen adayları diğer öğretmenlik alanlarında olduğu gibi lisans eğitimi sonrasında KPSS sınavına tabi tutulmakta, adaya genel kültür, genel yetenek ve eğitim bilimleri konularında sorular yöneltilmektedir. Bu sınavla adayların yeterlilikleri belirlenmeye çalışılmakta ve buradan elde edilen puana göre yerleştirme yapılmaktadır.

Öğretmen adaylarından hangilerinin öğretmen olacağına karar vermede tek araç olarak kullanılan KPSS'de genel kültür, genel yetenek, alan bilgisi ve eğitim bilimleri konuları yer almaktadır. Eğitim bilimleri alanında yöneltilen sorularla bir adayın, öğretmenlik mesleğini gerçekleştirirken öğretme sürecine nasıl işlerlik kazandıracağı ölçülmeye çalışılmaktadır (ÖSYM, 2013). Bu ölçme işlemi ile öğretmen adayının sınavdaki sorulara verdiği yanıtlardan elde edilen puanlara ulaşılmakta, bu da adayın öğretmen olmasının temel belirleyicisi olmaktadır. KPSS puanları, sınavın geçerli, yani amaca uygun ölçüm yapması durumunda, aynı zamanda mezunlarının istenen yeterliklere sahip olduğunun, dolayısıyla eğitim veren programın kaliteli bir eğitim yaptığının göstergesi olarak kabul edilebilirler (Yüksel, 2013).

ÖSS yerleştirme puanı ile bir eğitim fakültesine giren öğrenci "öğretmen aday" vasfını kazanmaktadır. Ancak öğrencilerin eğitim fakültelerini başarı ile

tamamlamaları yeterli olmamakta, KPSS sınavında başarı göstermeleri ve hatta başarının da ötesinde kendisi ile birlikte sınava giren adaylar arasında MEB'in açmış olduğu kontenjan sayısı içerisinde bir sıralamaya girmesi gerekmektedir (Yeşil, Korkmaz ve Kaya, 2009). Bu nedenle sınava dayalı olan eğitim sistemimizde üniversite giriş sınavı ne kadar önemli ise öğretmen atamalarında KPSS de bireylerin geleceğini belirlemede o kadar etkin, mezun öğretmen adayları açısından o kadar önemlidir (Karataş ve Güleş, 2013). Aynı zamanda mezunlarının sınavlardan elde ettiği puanlar öğretmen yetiştiren kurumların hesap verebilirliği açısından da önemli bir unsurdur. Yukarıda verilen nedenler araştırmacıları, bir programa kabul edilmek için kullanılan giriş puanı ile öğrenim sürecindeki akademik başarı ve mezuniyet sonrası girilen sınav puanı arasındaki ilişkileri belirlemeye yönelik çalışmalar yapmaya yönlendirmiştir.

Öğrencilerin üniversiteye girişteki sınav başarısının yükseköğretimde gösterdiği akademik başarının ne derece yordayıcısı olduğunu belirlemeye yönelik çalışmalar (Aşkar, 1985; Büyüköztürk, 2004; Gülleroğlu, 2005; Karakaya ve Tavşancıl, 2008) olduğu gibi eğitim fakültesi özelinde giriş puanı ile akademik başarı arasındaki ilişkiyi belirlemeye dönük çalışmalar (Açıl, 2010; Baştürk, 2008; Sayın, 2010) ile öğrencilerin fakülte'deki eğitimleri boyunca gösterdiği akademik başarıyla KPSS'de gösterdiği başarı arasındaki ilişkiyi belirlemeye yönelik çalışmalar (Açıl, 2010; Bahar, 2006; Baştürk, 2008; Doğan ve Şahin, 2009; Ercoşkun ve Nalçacı, 2009; Ergün, 2005; Kablan, 2010; Kösterelioğlu, Kösterelioğlu ve Kilmen, 2008; Önal, 2011; Özçınar, 2006; Özkan ve Pektaş, 2011; Şahin, 2007; Yüksel, 2013; Yeşil, Korkmaz ve Kaya, 2009) bulunmaktadır. Bunların yanı sıra öğrenci bazında ÖSS giriş puanı ile KPSS puanı arasında ilişkiyi belirlemeye yönelik çalışmalar da bulunmaktadır (Atasoy, 2004; Baştürk, 2008; Doğan ve Şahin, 2009; Bahar, 2011). Ancak, yükseköğretim programı bazında ÖSS giriş puanına göre sıralama ile mezunlarının KPSS başarılarına göre sıralama

arasındaki ilişkiyi belirlemeye yönelik çalışmalara rastlanılmadığından bu çalışma bir gereklilik olarak görülmüştür.

1.1. Araştırmanın Amacı

Bu araştırmada, RPD öğretmen adaylarını yetiştiren yükseköğretim kurumlarının ÖSS'deki başarı sırası ile bu programlardan mezun adayların öğretmenlik mesleğine seçmede esas alınan KPSS'deki başarı sıraları arasındaki ilişkinin belirlenmesi amaçlanmıştır. Bu genel amaç çerçevesinde aşağıdaki sorulara yanıt aranmıştır:

- Birinci öğretim lisans eğitimi veren RPD programlarının ÖSS giriş taban puanları sıralaması ile KPSS net ortalamaları sıralaması arasında manidar bir ilişki var mıdır?
- Birinci öğretim lisans eğitimi veren RPD programlarının ÖSS giriş taban puanları sıralaması ile KPSS eğitim bilimleri net ortalamaları sıralaması arasında manidar bir ilişki var mıdır?
- Birinci öğretim lisans eğitimi veren RPD programlarının ÖSS giriş taban puanları sıralaması ile KPSS genel kültür net ortalamaları sıralaması arasında manidar bir ilişki var mıdır?
- Birinci öğretim lisans eğitimi veren RPD programlarının ÖSS giriş taban puanları sıralaması ile KPSS genel yetenek net ortalamaları sıralaması arasında manidar bir ilişki var mıdır?

2. YÖNTEM

2.1. Araştırma Modeli

Araştırma rehber öğretmen adaylarını yetiştiren yükseköğretim kurumlarının ÖSS'deki başarı sırası ile KPSS'deki başarı sıraları arasındaki ilişkiyi belirlemeyi amaçladığından betimsel türde ilişkisel bir çalışma özelliği taşımaktadır. İlişkisel tarama modelleri iki ve daha çok değişken arasında birlikte değişimin varlığını ya da derecesini belirlemek ve neden-sonuç ile ilgili ipuçları elde etmek amacıyla yapılan ancak bu ilişkide hangisinin gerçek neden hangisinin gerçek sonuç olduğunun gösterilemediği modellerdir (Balcı, 2006; Büyüköztürk, Çakmak, Akgün, Karadeniz ve Demirel, 2009; Creswell, 2012; Gravetter ve Forzano, 2012; Karasar, 2012).

2.2. Çalışma Grubu

Araştırmanın çalışma grubunu, Türkiye'de 2009 yılında yapılan ÖSS ile öğrenci alan 34 farklı devlet üniversitesinin birinci öğretim yapan RPD programlarının tamamı oluşturmaktadır. 2009-2010 yılı için öğrenci kabul eden RPD programlarının seçilmesinin amacı bu programların genel olarak 2012-2013 yılında mezun vermiş olmalarıdır. 2009-2010 eğitim-öğretim yılında ÖSS sınavına göre öğrenci kabul eden 42 RPD programı bulunmaktadır. Ancak bu programlardan sekizi vakıf yükseköğretim kurumlarında bulunmaktadır. Vakıf yükseköğretim kurumları farklı puan aralıklarında öğrenci kabulü yapabildikleri için araştırmanın çalışma grubuna dâhil edilmemiştir.

2.3. Verilerin Toplanması

Programların ÖSS taban puanları ve başarı sıralaması ÖSYM'nin 2009 yılı istatistiklerinden, KPSS eğitim bilimleri net ortalamaları ve başarı sıralamaları ise ÖSYM'nin 2013 yılı istatistiklerinden elde edilmiştir.

2.4. Verilerin Analizi

Günlük hayatta ve bilimsel çalışmalarda bazen –hatta çoğu zaman- bir özellikle başka bir özellik arasında bir ilişkinin olup olmadığına, varsa bu ilişkinin derecesine ve yönünü belirlemeye ihtiyaç duyulur (Baykul, 1999: 140). İki değişken arasındaki ilişkinin büyüklüğünün, yönünün ve önemliliğinin ortaya konulması amaçlanıyorsa korelasyon analizinden yararlanılmaktadır (Özdamar, 1999). İki değişkenle ilgili ölçme sonuçları sıralama ölçeğinde olduğunda veya bu ölçeğe getirildiğinde aradaki ilişki Spearman'ın sıra farkları korelasyon katsayısı ile elde edilmektedir (Baykul, 1999; Baykul ve Güzeller, 2013). Spearman Brown sıra farkları korelasyon katsayısı sıralı puanlar kullanılarak ölçülen iki değişken arasındaki ilişkiyi açıklamayı amaçladığından (Büyüköztürk, Çokluk ve Köklü, 2010) araştırmanın veri analizinde bu teknikten yararlanılmıştır.

Farklı yıllarda uygulanan sınav verilerinin kullanılmasından dolayı bu puan sıralamalarının yıllara göre değişip değişmediğinin ispatını gerektirmektedir. Bu nedenle verilerin analizine dayanak oluşturması ve puanların karşılaştırılabilirliğine ilişkin kanıt elde etmek amacıyla RPD programlarının yıllara göre giriş taban puanlarının sıralamaları arasında Spearman'ın sıra farkları korelasyon katsayısı hesaplanmıştır. Bu korelasyon değerleri Tablo 1'de sunulmuştur.

Tablo 1. Yıllar Bazında RPD Programlarının Giriş Taban Puanlarına Göre Sıralamaları Arasındaki İlişki

	2009-2010	2010-2011	2011-2012	2012-2013	2013-2014
2009-2010	1	.989*	.983*	.980*	.978*
2010-2011		1	.987*	.987*	.986*
2011-2012			1	.997*	.992*
2012-2013				1	.995*
2013-2014					1

p<.01

Tablo 1 incelendiğinde RPD programlarının yıllar bazında ÖSS giriş puanlarına göre sıralamaları arasında pozitif yönde anlamlı ve yüksek bir ilişkinin bulunduğu görülmektedir. Diğer bir anlatımla RPD programlarının taban puanlarına göre sıralaması yıllara göre değişmemekte neredeyse sabit kalmaktadır. Araştırmada 2009 ÖSS taban puan sıralaması ile 2013 yılı KPSS sıralaması arasındaki ilişkiye bakılırken, aynı örneklem olmadığı yönündeki kaygıların giderilmesi amacıyla yapılan bu analiz neticesinde ÖSS taban puanını hangi yıl alırsak alalım araştırma sonucunun bu durumdan etkilenmeyeceği sonucuna ulaşılabilir.

3. BULGULAR

Araştırmanın bu bölümünde, öncelikle RPD programlarının sıralarını betimleyen tablolara ve açıklamalara, ardından araştırmanın amacı doğrultusunda yapılan analizlere yer verilmiştir. Tablo 2’de öncelikle RPD programlarının ÖSS taban puanına ve KPSS ortalamalarına göre sıralarına ilişkin betimsel değerler sunulmuştur.

Tablo 2. RPD Programlarının ÖSS Taban Puanına ve KPSS Ortalamalarına Göre Sıraları

2009-2010 Yılında Psikolojik ve Rehberlik Danışmanlık Programlarına Öğrenci Alan Üniversiteler	ÖSS Giriş Taban Puanına Göre Sıralama	KPSS Alanlarına Göre Programların Sıraları		
		Eğitim Bilimleri	Genel Yetenek	Genel Kültür
Boğaziçi Üniversitesi (İstanbul)	1	32	15	34
Hacettepe Üniversitesi (Ankara)	2	24	6	26
Ankara Üniversitesi	3	15	23	21
Gazi Üniversitesi (Ankara)	4	13	8	28
Marmara Üniversitesi (İstanbul)	5	21	17	31
İstanbul Üniversitesi	6	31	32	32
Dokuz Eylül Üniversitesi (İzmir)	7	18	7	12
Ege Üniversitesi (İzmir)	8	10	2	24
Çukurova Üniversitesi (Adana)	9	27	33	30
Uludağ Üniversitesi (Bursa)	10	17	28	25
Anadolu Üniversitesi (Eskişehir)	11	9	14	14
Selçuk Üniversitesi (Konya)	12	8	4	7
Mersin Üniversitesi	13	2	12	2
Kocaeli Üniversitesi	14	7	9	9
Eskişehir Osmangazi Üniversitesi	15	11	18	18
Erciyes Üniversitesi (Kayseri)	16	4	5	3
Ondokuz Mayıs Üniversitesi (Samsun)	17	22	16	17
Pamukkale Üniversitesi (Denizli)	18	6	10	10
Abant İzzet Baysal Üniversitesi (Bolu)	19	1	1	4
Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi	20	14	27	29
Gaziantep Üniversitesi	21	33	11	27
İnönü Üniversitesi (Malatya)	22	16	30	13
Karadeniz Teknik Üniversitesi (Trabzon)	23	28	24	22
Sakarya Üniversitesi	24	25	22	23
Mehmet Akif Ersoy Üniversitesi (Burdur)	25	5	13	6
Amasya Üniversitesi	26	3	3	5
Atatürk Üniversitesi (Erzurum)	27	23	29	15
Aksaray Üniversitesi	28	34	21	33
Ahi evran Üniversitesi (Kırşehir)	29	12	19	1
Gaziosmanpaşa Üniversitesi (Tokat)	30	20	20	8
Adıyaman Üniversitesi	31	30	31	20
Giresun Üniversitesi	32	19	26	16
Kafkas Üniversitesi (Kars)	33	26	25	19
Ağrı İbrahim Çeçen Üniversitesi	34	29	34	11

Tablo 2 incelendiğinde ÖSS giriş taban puanına göre birinci sırada olan Boğaziçi Üniversitesi RPD programının, eğitim bilimleri net ortalamasına göre 32., genel yetenek net ortalamasına göre 15. ve genel kültür net ortalamasına göre 34. sırada bulunduğu görülmektedir. Diğer taraftan ÖSS giriş taban puanına göre 19. sırada olan Abant İzzet Baysal Üniversitesi RPD programı, eğitim bilimleri ve genel yetenek net ortalamasına göre 1., genel kültür net ortalamasına göre 4. sırada bulunmaktadır. Sıralamayı belirleyen puanlar üzerinden değerlendirildiğinde ise Boğaziçi Üniversitesi RPD programına 2009 yılında en düşük 344.651 eşit ağırlık (EA) puanına sahip öğrenci yerleşebilmiştir. Bu programdan mezunların 2013 yılında yapılan KPSS sınavında eğitim bilimleri net ortalaması 47.93, genel yetenek net ortalaması 38.16 ve genel kültür net ortalaması ise 15.73'tür. Abant İzzet Baysal Üniversitesi RPD Programına 2009 yılında en düşük 326.458 EA puanına sahip öğrenci yerleşebilmiştir. Bu programdan mezunların 2013 yılında yapılan KPSS sınavında eğitim bilimleri net ortalaması 56.7, genel yetenek net ortalaması 40.45 ve genel kültür net ortalaması ise 27,39'dur. Bu durum üniversiteye girişte yüksek puanlarla öğrenci alan RPD programlarının mezuniyet sonrası yerleştirmede, kendisinden daha düşük puanlarla öğrenci alan üniversitelere göre başarılarının farklı olduğunun örnek bir göstergesidir. Betimsel olarak gözlemlenen bu durumun istatistikî olarak ispatı için yapılan analiz sonuçları Tablo 3'te sunulmuştur.

Tablo 3. ÖSS Taban Puan Sıralaması ile KPSS Puan Sıralamaları Arasındaki İlişki

	Eğitim Bilimleri	Genel Kültür	Genel Yetenek	KPSS Net Ortalaması
ÖSS	0,12	-0,38	0,35	0,02

Tablo 3 incelendiğinde RPD programlarının ÖSS taban puan sıralaması ile KPSS eğitim bilimleri puan sıralamaları arasında .12 düzeyinde pozitif ve düşük, genel kültür puan sıralamaları arasında -.38 düzeyinde negatif ve orta, genel yetenek puan sıralamaları arasında .35 düzeyinde pozitif ve orta düzeyde bir ilişki olduğu

görülmüştür. Diğer bir anlatımla elde edilen korelasyonun düşük olması ÖSS taban puanlarına göre elde edilen programların sıraları ile KPSS net ortalamalarına göre programların sıralamalarının farklı olduğunun bir göstergesidir. Bu bulgu KPSS ve ÖSS sıralamaları arasında uyuşmanın düşük olduğunu göstermektedir. Dolayısıyla, bu sınav puanlarına göre yapılan sıralamaların birbirinden uzak olduğu söylenebilir.

4. TARTIŞMA ve SONUÇ

Yükseköğretim programlarının eğitime başlamadan önce aldıkları öğrencilerin bir yönüyle hazır bulunuşluk sıralarını gösteren ÖSS ile mezuniyet sonrası eğitimleri ile ilgili yargıya varmada kullanılacak olan KPSS sonuçları arasında pozitif ve yüksek bir ilişki olması beklenmektedir. Ancak yapılan çözümlenelerde bu iki değişken arasında düşük veya orta düzeyde bir ilişkinin olduğu görülmüştür. Bu durumun birçok nedeni olabilir. Yükseköğretim programlarına hem öğrenci seçmede, hem de mezunların istihdamında kullanılan geniş ölçekli başarı testlerinden birinin veya ikisinin birden işlevini gerçekleştiremediği söylenebilir.

KPSS sınavı ile öğretmen adayları içerisinde, mesleği en iyi gerçekleştirecek olanların seçileceği varsayılmaktadır. Ancak, yalnızca bilişsel becerilerin sorgulanmasına yönelik bir sınavın, nitelikli öğretmen seçiminde, öğretmen yeterliğini yeterince ölçtüğü söylenemez (Karataş ve Güleş, 2013). Eraslan'ın (2004) yaptığı bir çalışmada da öğretmen adayları öğretmenlik programının kapsamındaki dersleri uygulamaya yönelik ve işlevsel bir yapıda görmediklerini, öğretmen atamasında bir seçme sisteminin gerekliliğine inanmadıklarını, öğretmen atamalarında fakülteye giriş puanı, mezuniyet derecesi gibi değişkenlerin dikkate alınması gerektiğini düşündüklerini, KPSS'nin öğretmen seçiminde ideal bir yöntem olmadığını ve tüm alt boyutlarında bilgi düzeyini ölçecek bir nitelikte olmadığını inandıkları belirtmişlerdir. Karaca (2011)

tarafından yapılan bir çalışmada da öğretmen adaylarının KPSS sınavını öğretmen adaylarının niteliğini ölçmeyen gereksiz ve niteliği düşük bir sınav olarak gördükleri sonucunu ulaşılmıştır. Tösten'in (2011) yapmış olduğu araştırmada da öğretmenlerin KPSS'nin bir öğretmende aranan temel niteliklere sahip adayları seçmekte yetersiz kaldığını düşündükleri bulgusuna ulaşılmıştır.

Rehberlik ve Psikolojik Danışmanlık programları ÖSS başarı sıralamasındaki yerleri ile orantılı olarak KPSS'de başarı gösterememektedirler. Bu durumda eldeki insan kaynaklarının etkin kullanılmadığı konusunda bir sonuca varılabilir. Daha yüksek bir başarı göstererek rakiplerine göre üniversiteye girişte avantaj yakalayan öğretmen adayları öğretmenlik görevine atanmada bu avantajını sürdürememektedir. Bu sonuçla birlikte giriş puanı yüksek olan programlardan mezun olan öğrencilerin KPSS puanını başarının bir göstergesi olarak yorumlamada temkinli olunması gerekmektedir. Çünkü yapılan farklı çalışmalarda öğretmen adayları büyük bir oranla yapılan sınavın öğretmen yeterliliklerini yeterince ölçemediği yönünde görüş belirtmişlerdir (Eraslan, 2004; Çimen ve Yılmaz, 2009; Çoban, Gündoğdu ve Zirek, 2009; Kılıçkaya, 2009; Odabaş, 2010). Bununla birlikte yine ölçme yeterliliği göreceli olan giriş sınavından daha yüksek puanla öğrenci alan yükseköğretim programlarının, öğrencilerinin geniş ölçekli testlerde de başarılı olmaları için önlemler almaları gerektiği söylenebilir. Çünkü KPSS, atanacak öğretmen kadrolarının sınırlılığından dolayı, fazla sayıda öğretmen adayını sınav sistemi ile eleyebilmek amacı da taşımaktadır (Karataş ve Güleş, 2013). Ancak bu durumda da öğrencilerini öğretmenlik mesleğine hazırlama temel görevinin yanı sıra KPSS'ye hazırlaması da beklenen (Yeşil, Korkmaz & Kaya, 2009) yükseköğretim programlarının bilişsel beceriler dışındaki becerileri öğretmen adaylarına kazandırmada zorluk yaşayabileceği düşünülmektedir. Öğretmen adaylarının öğretmenlik meslek derslerinde kazandığı davranışların sadece bir kısmının KPSS'de ölçülmesi (Başkan ve Alev, 2009) fakültede verilen eğitimin sınava

yönelik olmadığını göstermektedir. Bilişsel yeterlilikler yanında duyuşsal ve psikomotor becerilerin de geliştirilmesi gereken hizmet öncesi dönemde sınava yönelik hazırlık zaten doğru bir uygulama olmayacaktır.

Öğretmenliğin sadece bilgi aktarımıyla sınırlı olmayıp, özel beceriler gerektiren ve önemli bir ihtisas mesleği (Şişman, 2005) olduğu kabul görse de genel olarak ülkemizde bilimsel veriye dayalı bir istihdam politikasının olmayışı öğretmenlik mesleğinde yığılmalara neden olmaktadır (Atav ve Sönmez, 2013). Bu durum eğitim fakültelerinde okuyan öğretmen adaylarının sınav odaklı çalışmalarına yol açmaktadır (Erdem ve Soylu, 2013). Öğretmen adayları da KPSS uygulamasına yönelik olarak hazırladıklarını, bu nedenle lisans derslerine yeterince önem vermediklerini ve bu dersleri sadece geçmek için çalıştıklarını dolayısıyla KPSS yerine alan sınavının yapılması durumunda başarısız olacaklarını dile getirmişlerdir (Erdem ve Soylu, 2013). Ancak, yüksek giriş puanı ile öğrenci alan yükseköğretim programlarında okuyan öğrencilerin öncelikle mezun olabilmek için çalışmasının gerektiği düşünülduğünde bu durumun genellikle düşük giriş puanına sahip programlarda okuyan öğrenciler için geçerli olabileceği söylenebilir. Bu durum ÖSS giriş puanı sıralaması ile KPSS sıralaması arasındaki ilişkinin düşüklüğünü kısmen açıklayabilir. Çünkü bir yükseköğretim öğrencisi KPSS yerine öncelikle mezuniyet koşullarını sağlamaya çalışmalıdır. Daha düşük puanla öğrenci kabul eden programların öğretim üyesi ve öğretim geçmişinin göreceli eksikliği öğrencilerin mezuniyet koşullarını daha kolay sağlamasına ve KPSS sınavına erken sınıflarda hazırlanmalarına neden olabilir. Bununla birlikte, KPSS’de sadece ezbere dayalı bilişsel becerilerin sorgulanması adayları, lisans öğretimi yerine testin mantığını anlamaya yöneltiyor olabilir.

Yükseköğretim programlarının KPSS net ortalamaları ile ÖSS taban giriş puanları arasındaki ilişkinin düşük olmasının bir nedeni de, bazı yükseköğretim programlarının İngilizce eğitim vermesi olabilir. Eğitim dili İngilizce olan

yükseköğretim programları genellikle yüksek giriş puanı ile öğrenci almaktadırlar. Ancak öğrenim dili İngilizce olan bu programlardan mezun olan öğrencilerin KPSS’de öğrenim dili Türkçe olan programlardan mezun olanlara göre dezavantajlı olduğu söylenebilir. Yabancı dilde eğitim uygulaması öğrenilmek istenen derslerin sağlıklı bir biçimde öğrenilmesine engel olabilmektedir (Karagül, 2012). Yapılan bir araştırmada aynı üniversitenin Tıp eğitimini Türkçe alan öğrenciler ile İngilizce olarak alan öğrencilerin akademik başarıları tüm değişkenler dikkate alınarak hesaplanmış ve sonuçta daha düşük puanla eğitim dili Türkçe olan programa yerleşen öğrencilerin daha yüksek akademik başarıları olduğu sonucuna ulaşılmıştır (Sert, 2003). İngilizce olarak eğitim alan öğretmen adayları, genellikle eğitim bilimleri alanında olmak üzere verilen kavramsal ifadelerinin Türkçe karşılığını bulma ve yorumlamada diğer adaylara göre dezavantajlı olabilirler.

Öğretmenlerden beklenen niteliklerin her geçen gün çeşitlendiği günümüz koşullarında bu sınavın amacı istenen niteliklere sahip en iyi öğretmenlerin seçimi olmalıdır (Atav ve Sönmez, 2013). Eğer KPSS bu işlevi gerçekleştirebiliyorsa ve ÖSS sınavı da öğrencilerin lisans eğitimlerindeki başarılarını yordama görevini yerine getiriyorsa ortada bir çelişki bulunmaktadır. Çünkü bu durumda yüksek giriş puanı ile öğrenci alan yükseköğretim programlarının KPSS performansının da yüksek olması beklenmektedir. Bu sonuçlar doğrultusunda şu öneriler sunulabilir: KPSS’nin yapısı değiştirilerek bilişsel becerilerin yanı sıra duyuşsal ve psikolojik becerileri de kapsayacak şekilde düzenlemesi yararlı olabilir. KPSS puanlarının hesaplanmasında üniversite giriş puanları da yerleştirme puanına dâhil edilebilir. Öğretmen seçme ve yerleştirmede sınav odaklı bir sistem yerine öğretmenlik mesleğinin genel yeterliliklerini ölçebilecek çok yönlü alternatif yöntemler geliştirilebilir. İngilizce öğretmenlik eğitimi veren yükseköğretim programından mezun öğrencilerin sınavları gördükleri eğitim dilinde yapılabilir. Çalışma diğer öğretmenlik

branşlarında, alan bilgisi puanları da dikkate alınarak yeniden yapılabilir. Bu çalışma kapsamında ele alınan üniversitelerden, sıralamaları esas alınarak ilk ve son sıradaki programlardaki öğrencilerle bu sonuç nedenlerine ilişkin derinlemesine veri elde edilebilecek yöntemlerle (gözlem, görüşme, odak grup görüşmesi gibi) yeni çalışmalar yapılabilir.

KAYNAKÇA

- Açıl, Ü. (2010). *Öğretmen Adaylarının Akademik Başarıları ile KPSS Puanları Arasındaki İlişkinin Çeşitli Değişkenler Açısından İncelenmesi*. Yayımlanmamış yüksek lisans tezi, Mustafa Kemal Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Hatay.
- Aşkar, P. (1985). *Yükseköğretime Öğrenci Seçme ve Yerleştirme Sisteminin Geçerliliği*. Yayımlanmamış doktora tezi, Hacettepe Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Ankara.
- Atasoy, B. (2004). "Eğitim fakültelerinin ÖSS ve KPSS puanları yönünden karşılaştırılması". Eğitim Fakültelerinde Yeniden Yapılandırmanın Sonuçları ve Öğretmen Yetiştirme Sempozyumu, 83-112, Ankara.
- Atav, E. ve Sönmez, S. (2013). "Öğretmen Adaylarının Kamu Personeli Seçme Sınavı (KPSS)'na İlişkin Görüşleri". Hacettepe Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi, Özel Sayı (1): 1-13.
- Bahar, H. H. (2006). "KPSS Puanlarının Akademik Başarı ve Cinsiyet Açısından Değerlendirilmesi." Eğitim ve Bilim, 31 (140): 68-74.
- Bahar, H. H. (2011). "ÖSS Puanı ve Lisans Mezuniyet Notunun KPSS 10 Puanını Yordama Gücü". Eğitim ve Bilim, 36 (162):168-181.
- Balcı, A. (2006). *Sosyal bilimlerde araştırma, yöntem, teknik ve ilkeler*(6. Baskı), Ankara: PegemA Yayıncılık
- Başkan, Z. ve Alev, N. (2009). "Kamu Personeli Sınavında (KPSS) Çıkan Soruların Öğretmenlik Meslek Derslerine Göre Kapsam Geçerliliği." Hasan Ali Yücel Eğitim Fakültesi Dergisi, 11(1): 29-49.

- Baştürk, R. (2008). "Fen ve Teknoloji Alanı Öğretmen Adaylarının Kamu Personeli Seçme Sınavı Başarılarının Yordanması." *İlköğretim Online*, 7 (2): 323-332.
- Baykul, Y. (1999). *İstatistik metodlar ve uygulamalar*. Ankara: Anı Yayıncılık.
- Baykul, Y. (2000). *Eğitimde ve psikolojide ölçme: Klasik test teorisi ve uygulanması*. Ankara: ÖSYM Yayınları.
- Baykul, Y. ve Güzeller, C. O. (2013). *Sosyal bilimler için istatistik (SPSS uygulamalı)*. Ankara: Pegem Akademi.
- Büyüköztürk, Ş. (2004). "Predictors of Academic Achievement for Elementary Teacher Education Students In Turkey." *International Journal of Educational Reform*, 388-402.
- Büyüköztürk, Ş., Çokluk, Ö. ve Köklü, N. (2010). *Sosyal bilimler için istatistik (6. Baskı)*. Ankara: Pegem Akademi
- Büyüköztürk, Ş., Kılıç Çakmak, E., Akgün, Ö.E., Karadeniz, Ş. ve Demirel, F. (2009). *Bilimsel araştırma yöntemler*. Ankara: Pegem Yayınları.
- Creswell, J. W. (2012). *Educational research: Planning, conducting, and evaluating quantitative and qualitative research (4th ed)*. Upper Saddle River, NJ: Merrill.
- Çakan, M. (2003). "Geniş Ölçekli Başarı Testlerinin Eğitimdeki Yeri ve Önemi." *Eğitim ve Bilim*, 28 (128): 19-26.
- Çimen, O. ve Yılmaz, M. (2009). "Biyoloji Öğretmen Adaylarının KPSS Hakkındaki Görüşleri." XVIII. Ulusal Eğitim Bilimleri Kurultayı, Ege Üniversitesi, İzmir.
- Çoban, B., Gündoğdu, C. ve Zirek, O. (2009). "Beden Eğitimi Ve Spor Öğretmen Adaylarının Kamu Personeli Seçme Sınavı (KPSS) ile İlgili Görüşlerinin Değerlendirilmesi." *E-Journal of New World Sciences Academy*, 4(4): 244-255.

- Doğan, N. ve Şahin A. E. (2009). "Öğretmen Adaylarının İlköğretim Okullarına Atanma Durumunu Yordayan Değişkenler." İnönü Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi, 10(3): 183-199.
- Ercoskun, M. H. ve Nalçacı, A. (2009). "Sınıf Öğretmeni Adaylarının ÖSS, Akademik ve KPSS Başarılarının Çeşitli Değişkenler Açısından İncelenmesi." Kastamonu Eğitim Dergisi, 17 (2): 479-486.
- Erdem, E. ve Soylu, Y. (2013). "Öğretmen Adaylarının KPSS ve Alan Sınavına İlişkin Görüşleri." Çankırı Karatekin Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi, 4(1): 223-236.
- Erden, S. ve Arabacı, R. (2012). "Rehber Öğretmenlerin Öğretmenlik Uygulaması Dersine İlişkin Görüşleri." The Journal of Academic Social Science Studies, 5 (8): 111-120.
- Ergün, M. (2005). "İlköğretim Okulları Öğretmen Adaylarının KPSS'deki Başarı Düzeylerinin Bazı Değişkenlere Göre İncelenmesi (Kastamonu İli Örneği)." Kastamonu Eğitim Dergisi, 13 (2): 311-326.
- Gravetter, F. J. ve Forzano, L. B. (2012). *Research methods for the behavioral sciences (4th ed.)*. Belmont, CA: Wadsworth.
- Gülleroğlu, H. (2005). *Üniversite Öğrencilerinin Akademik Başarılarının Yordanmasına İlişkin Karşılaştırmalı Bir Araştırma*. Yayınlanmamış Doktora Tezi. Ankara: Ankara Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü.
- Kablan, Z. (2010). "Akademik Mezuniyet Ortalama Puanı ile KPSS Başarı Puanı Arasındaki İlişki." Uludağ Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi, 23 (2): 451-470.
- Karaca, E. (2011). "Öğretmen adaylarının Kamu Personeli Seçme Sınavına (KPSS) Yönelik Tutumları." Akademik Bakış Dergisi, 23: 1-18.
- Karagül, S. (2012). "Özerk Benlik Gelişimi ve Yabancı Dilde Eğitim." Çağdaş Türk Dili, 288: 725-733.

- Karakaya, İ. ve Tavşancıl, E. (2008). "Yükseköğretime Öğrenci Seçme Sınavı (ÖSS)'nin Yordama Geçerliği." *Kuram ve Uygulamada Eğitim Bilimleri*, 8 (3): 987-1019.
- Karasar, N.(2012). *Bilimsel araştırma yöntemleri (24.Baskı)*, Ankara: Nobel Yayınları.
- Karataş, S. ve Güleş, H. (2013). "Öğretmen Atamalarında Esas Alınan Merkezi Sınavın (KPSS) Öğretmen Adaylarının Görüşlerine Göre Değerlendirilmesi." *Kuramsal Eğitimbilim Dergisi*, 6 (1): 102-119.
- Kılıçkaya, F. (2009). "İngilizce Öğretmen Adaylarının KPSS Hakkındaki Görüş ve Önerileri." XVIII. Ulusal Eğitim Bilimleri Kurultayı, Ege Üniversitesi, İzmir.
- Kösterelioğlu, İ., Kösterelioğlu, M. ve Kilmen, S. (2008). "Kamu Personeli Seçme Sınavı Puanları ile Lisans Diploma Notu Arasındaki İlişkilerin Çeşitli Değişkenlere Göre İncelenmesi." *Abant İzzet Baysal Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 8 (1): 151-160.
- Lyons-Thomas, J., Sandilands, D. ve Ercikan, K. (2014). "Gender Differential Item Functioning in Mathematics in Four International Jurisdictions." *Eğitim ve Bilim (Large-Scale Assessment Special Issue)*, 39 (172): 20-32.
- MEB (2009). *İlköğretim Öğrencilerinin Başarılarının Belirlenmesi Raporu-Türkçe, Matematik, Fen Bilgisi, Sosyal Bilgiler*. Eğitim Araştırma ve Geliştirme Dairesi Başkanlığı.
- Odabaş, S. (2010). *Öğretmen adaylarının KPSS sınavına ilişkin görüşleri (Ankara örneği)*. Yayımlanmamış yüksek lisans tezi. Sakarya Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Adapazarı.
- Ovayolu, Ö. (2010). *Türkiye'deki Öğrencilerin PISA 2006 Matematik Alt Testindeki Düşünme Süreçlerine İlişkin Puan Dağılımları*. Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Ankara Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Ankara.

- Önal, B. (2011). *Sınıf Öğretmeni Adaylarının Kamu Personeli Seçme Sınavındaki (KPSS) Başarı Düzeylerinin Bazı Değişkenler Açısından İncelenmesi*. Yayımlanmamış yüksek lisans tezi. Uşak Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Uşak.
- ÖSYM, (2013). *Kamu Personel Seçme Sınavı (KPSS) Kılavuzu*. Ölçme, Seçme ve Yerleştirme Merkezi, Ankara.
- ÖSYM, (2014). *Kamu Personel Seçme Sınavı (KPSS) Lisans Kılavuzu*. Ölçme, Seçme ve Yerleştirme Merkezi, Ankara.
- Özçınar, H. (2006). *KPSS Sonuçlarının Veri Madenciliği Yöntemleriyle Tahmin Edilmesi*. Yayımlanmamış yüksek lisans tezi, Pamukkale Üniversitesi, Fen Bilimleri Enstitüsü, Denizli.
- Özdamar, K. (1999). *Paket Programlar ile İstatistiksel Veri Analizi-1*. Eskişehir: Kaan Kitabevi.
- Özkan, R. ve Pektaş, S. (2011). "Eğitim fakültesi Son Sınıf Öğrencilerinin Mezuniyet Başarı Notları ile KPSS Puanları Arasındaki İlişki Üzerine Bir Araştırma (Eğitim Fakültesi Örneği)." *Türklük Bilimi Araştırmaları Dergisi*, 30: 269-281.
- Safran, M., Kan, A., Üstündağ, M. T., Birbudak, T. S. ve Yıldırım, O. (2014). "2013 KPSS Sonuçlarının Öğretmen Adaylarının Mezun Oldukları Alanlara Göre İncelenmesi." *Eğitim ve Bilim*, 39 (171): 13-25.
- Sayın, A. (2010). *Öğrenci Seçme ve Yerleştirme Sınavının Üniversite Başarı Not Ortalaması ve Ortaöğretim Başarı Puanı ile İlişkisi*. Yayımlanmamış yüksek lisans tezi. Hacettepe Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Ankara.
- Sert, N. (2003). "Yabancı Dille Eğitim." *Dil dergisi*, 119: 5-9.
- Şahin, Ç. (2007). *Öğretmenlik Meslek Bilgisi Dersleri ile Kamu Personeli Seçme Sınavı (KPSS) Eğitim Bilimleri Testlerindeki Başarılar Arasındaki İlişkiler*.

Yayımlanmamış yüksek lisans tezi, Ankara Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Ankara.

Şişman, M. (2005). *Öğretmenliğe giriş (8.Baskı)*. Ankara: PegemA Yayıncılık.

Tösten, R. (2011). *İlköğretim Öğretmenlerinin Kamu Personeli Seçme Sınavına (KPSS) Yönelik Görüşlerinin Belirlenmesi: Kars İli Örneği*. Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Kafkas Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Kars.

Yeşil, R., Korkmaz, Ö. ve Kaya, S. (2009). "Eğitim Fakültesindeki Akademik Başarının Kamu Personeli Seçme Sınavı'ndaki Başarı Üzerinde Etkisi." *Fırat Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, 19 (2): 149-160.

Yüksel, S. (2013). "Öğretmen Yetiştirmede Hesap Verebilirlik Bağlamında KPSS Sonuçlarının Değerlendirilmesi." *Hacettepe Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi, Özel Sayı (1): 404-420.*

EXTENDED ABSTRACT

Introduction

Countries are in endeavour of improving their education systems and serving education facilities to more people in order to change the countries' peoples' attitudes as terminal behaviours. It is needed to evaluate educational output in different terms and dimensions for developing educational systems. Countries can decide who will benefit from the education system by analyzing students' academic performance especially in educational levels in which the supply and demand equilibrium can't be provided. Because of this reason nowadays in which the demand for education is continued to increase, many countries use large scale achievement tests which are believed to have high degree of reliability and validity in order to carry out the education systems' different functions.

Turkey is one of the countries in which large scale achievement tests are used and important decisions are given according to the findings that are taken from these tests. Along with the tests which are applied in international scale, national large scale tests are also used on the purpose of giving decisions about students. ÖSS (Student Selection Examination) which is determiner for being able to pass from high school to university and KPSS (Public Personnel Selection Examination) which is used for employee electing for public institutes are two important national large scale success tests that are used in Turkey. It is needed for the candidates, who have graduated from or who are in condition of able to graduate from undergraduate programmes, and who want to be appointed as teaching staff to Ministry of National Education to participate in KPSS which has a function as electing employee for many public services.

Teachers, who have a duty of leading on the way that goes to knowledge which is something more than knowing, are supposed to have a command of professional teaching knowledge in subjects like developmental and learning psychology, teaching principals and methods, classroom management. Especially it is supposed to be competent in these subjects for the students who have graduated from the universities' Psychological Counseling and Guidance (RPD) departments and who will conduct guidance services of schools. The candidates of guidance counselor are subjected to KPSS after their undergraduate education is finished like in other teachership areas, the candidates are asked in general knowledge, general ability and educational sciences fields. With this exam the candidates' ability is attempted to specify and positioning is done according to the result of this exam. It is important for the programmes' effectiveness to determine if the students, who have more advantages in getting acceptance to university than their rivals and in one respect the students' who have higher readiness level, have the same conditions in positioning after graduation. Starting from this point the studies

on defining the relationship between university programmes' arrangement according to ÖSS acceptance grades and their graduates' KPSS arrangement aren't encountered in the literature and for this reason this study is seen as a necessity.

Method

In this study, it's aimed to determine the relation between average rankings of KPSS and base points of entrance to RPD programme which gives daytime education. In this way, it carries the characteristics of a descriptive sort of study. RPD programmes in 34 state universities which accepts students according to OSS results in 2009-2010 education term have formed the population of this study. The data of this study have been obtained from 2009 and 2013 year statistics of Student Selection and Placement Centre (OSYM). In the analysis of the data, Spearman's rank correlation coefficient was used.

Findings (Results)

Between average rankings of KPSS educational sciences and base point rankings of ÖSS in RPD programmes, it's been observed that there's a relation at .12 level positive and low level, at -.38 level of negative and mid between the point rankings in general culture, at .35 level of positive and mid between the point rankings in general ability. This case indicates that the ones with high entrance points who attend RPD programmes more advantageously than their rivals cannot sustain this advantage to graduation onwards.

Conclusion and Discussion

The cases like cognitive skills oriented form of both KPSS and OSS exams; the graduates facing with language problem in KPSS as the medium of instruction is English in the programmes of which entry points are usually high; the students

who study in universities with low entry points can make more time for KPSS can be indicated as the reason of low relation between KPSS average nets and entrance base points.

In other words, RPD programmes don't show success in KPSS in accordance with their OSS success arrangements. In this circumstance it can be concluded that available human resources aren't used effectively. The teacher candidates that have advantage in entering the university by showing higher success than their rivals can't maintain this advantage in being appointed to their teaching duty. On the other hand, it is required to be careful in explicating KPSS grade as a cue of success for the students who have graduated from the programmes that have high grade. As in different studies teacher candidates pine to a large extent that the exam can't evaluate sufficiently the teaching abilities. The situations like both KPSS and OSS exams' merely cognitive ability focused structure; the graduates' having language problems in KPSS because of higher acceptance graded programmes' having English as a language of education; students, who get education in universities that has lower acceptance grades, being able to spend more time in studying KPSS can be shown as the reasons of low relationship between university acceptance base points and KPSS average grades.